УДК 811.111'373.45:070

DOI: 10.31470/2518-7600-2019-7-109-122

ACTUALISATION OF THE ANGLICISMS IN THE MODERN MEDIA TEXT

АКТУАЛІЗАЦІЯ АНГЛІЦИЗМІВ У СУЧАСНОМУ МЕДІАТЕКСТІ

Шинкар Тетяна,

кандидат філологічних наук,
викладач кафедри української і
зарубіжної літератури та
методики навчання
tatianapanchenko@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-0704-0059>

ID: A-3147-2019

ДВНЗ «Переяслав-
Хмельницький
державний педагогічний
університет
імені Григорія Сковороди»,
вул. Сухомлинського, 30,
м. Переяслав-Хмельницький,
Київська обл., Україна, 08401

Tetiana Shynkar,

Ph.D. in Philological Sciences,
lecturer of Department of
Ukrainian and foreign literature
and methods of teaching
tatianapanchenko@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-0704-0059>

ID: A-3147-2019

SHEI «Pereiaslav-
Khmelnyskyi
Hryhorii Skovoroda State
Pedagogical University», 30,
Sukhomlynskooho Str.,
Pereiaslav-Khmelnyskyi,
Kyiv region, Ukraine, 08401

ABSTRACT.

The article deals with the functioning of the anglicisms, which have recently become more active in the modern media. These borrowings mention new processes, phenomena, objects and signs that have appeared at the present stage of the human development. Moreover, foreign language items can replace and displace the specific Ukrainian words.

It is revealed that the language causes of the foreign language vocabulary's borrowing are the replenishment of the Ukrainian language vocabulary, the expansion of the nomination means, the elimination of the specific word ambiguity, the highest degree of the

terminological certainty of the borrowed item. In addition, among the reasons for the borrowing of the foreign language vocabulary – the need for new units of the nomination, the need to delineate the concepts of a certain terminology, the tendency to nominate an integral concept in one word, social and psychological reasons. It is determined that the process of universalization and internationalization of the vocabulary revealed through the use of short, and, therefore, economical forms from the point of speech efforts' view, contributes to the replenishment of the Ukrainian language by the borrowings.

It is investigated that English words and combinations attract the reader's attention, and their functioning in the text performs specific goals. The emergence of the anglicisms in the Ukrainian language reveals active dynamic processes in the modern Ukrainian vocabulary.

Borrowing the anglicisms, authors often show the variability of the innovations writing. Today there is a disorder of the graphical, phonetic, grammatical or semantic adaptation of the borrowed words. The same publication quite often, shows the writing of borrowings in different ways.

The article analyzes that one of the most universal ways of the word formation in Ukrainian and English is the word-formation, which is especially productive in the formation of nouns. Word and stem combination as a frequent way of word-formation is represented by two structural types: 1) the stem of the noun + the stem of the noun; 2) the stem of the adjective + the stem of the noun. The use of complex words, which are borrowings, formed by the word-building sample «noun + verb» is also observed.

It is concluded that lexical and semantic system in the language of print media continues developing in the way of the internationalization tendency, or globalization, which testifies the active borrowing of the foreign language vocabulary, in particular, anglicisms which denote modern realities associated with the science and technique, social and political processes, etc. penetrate in the language of the press actively.

Key words: *borrowed vocabulary, anglicisms, media text, internationalization, globalization, XXI century, language and extra-language factors.*

Постановка проблеми. У сучасному медіа тексті часто вживають запозичення з інших мов, які позначають нові процеси, явища, предмети та ознаки, що з'явилися на сучасному етапі розвитку людства. У мові української преси другого десятиліття ХХІ ст. активно використовують запозичення з англійської мови, які називають нові реалії, явища, поняття тощо з різних сфер життєдіяльності суспільства. Ці слова ще не мають відповідників в українській мові, тому автори активно послуговуються англіцизмами. Саме це зумовлює актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Англіцизми в мові української преси є предметом вивчення Л. М. Архипенко (Архипенко, 2005), Є. А. Карпіловської (Карпіловська, 2008), Н. Ф. Клименко (Клименко, 2008), Д. В. Мазурик (Мазурик, 2002), Н. О. Попової (Попова, 2004), Т. М. Рудакової (Рудакова, 2013), О. А. Стишова (Стишов, 2003), Л. В. Струганець (Струганець, 2002) та інших.

Мета статті полягає в тому, щоб з'ясувати, яку роль у медіатексті виконують запозичення з англійської мови та які чинники впливають на проникнення цієї лексики в українську мову.

Виклад основного матеріалу дослідження. З активним проникненням англійських слів в українську мову пов'язано кілька дискусійних питань. Так, нині серед мовознавців немає одностайності щодо тлумачення поняття «запозичення» та «іншомовні слова», про що, зокрема, наголошують Л. М. Архипенко і Т. М. Рудакова (Архипенко, 2005: 37; Рудакова, 2011: 140). На цій проблемі також акцентує увагу О. А. Стишов, який стверджує, що серед науковців немає єдиного погляду щодо термінологічного позначення слів, запозичених з інших мов: одні послуговуються поняттям «запозичення», інші – іншомовні або чужомовні слова; представники діаспори – терміном «ентражизми». Науковець подає терміни-синоніми, – «запозичення», «етранжизми» та «іншомовні слова» (Стишов, 2003: 241).

У нашому дослідженні послуговуємося терміном «запозичення», яке, вважаємо, більш чітко характеризує лексичні одиниці, які були перенесені з однієї мови до іншої через контактування громадян.

Мовними причинами запозичення іншомовної лексики науковці називають поповнення словникового складу української мови, розширення засобів номінації, усунення багатозначності питомого слова, вищий ступінь термінологічної визначеності запозичуваної лексеми (Фурса, 2005: 9). Крім того, серед причин запозичення іншомовної лексики – потреба в нових одиницях номінації, необхідність розмежування понять певної терміносфери, тенденції до номінації цілісного поняття одним словом та соціально-психологічні причини (Клименко, 2008: 229). Також науковці зазначають, що поповненню української мови запозиченнями сприяє процес універсалізації та інтернаціоналізації словникового складу, виявлений через уживання коротких, а отже, економних з погляду мовленнєвих зусиль форм (Попова, 2004: 22).

Найбільше в українській мові англо-американізмів (Стишов, 2003: 251; Рудакова, 2011: 172; Клименко, 2008: 228), причини появи яких пояснюють тим, що передові технології сконцентровано на Заході, а англійська мова є міжнародною, тому український словник збагачується переважно завдяки англо-американізмам (Рудакова, 2011: 172).

Англійські слова та словосполучення привертають увагу читача, а їхнє функціонування в тексті виконує конкретні цілі. Поява в українській мові англіцизмів виявляє активні динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. З одного боку словниковий склад мови поповнюється новими словами, які називають поняття і явища, що не мають відповідників у нашій мові. З іншого боку, авторам не слід зловживати цими лексемами, адже надмірне використання англословних запозичень призводить до засмічення нашої мови та витіснення власне українських слів.

У текстах українських ЗМІ в тематичній групі «Економічні процеси» вживають інноваційну одиницю, запозичену з англійської мови, *дедлайн* (англ. *deadline*). У словнику слово перекладають як «останній термін» (Мюллер, 2013: 230), напр.: *Відомо ж, що людям притаманно відкладати справи на останній день і вирішувати їх тоді, коли настане дедлайн, тобто крайній термін* (Вечірня Полтава, 10.02.2016).

Слід зауважити, що англіцизм-новотвір функціонує не лише в тематичній групі «Економічні процеси», його активно використовують у текстах про вибори, суспільно-політичні події та в тих, де характеризують владу та її представників, напр.: *Наступна важлива дата – 14 вересня. Цей день є **дедлайном** для охочих громадських організацій спостерігати за виборами* (Час Київщини, 21.08.2015). ***Дедлайн**, як для ухвалення державного акта, що має відношення до більшості населення країни, поставили жорстко: законопроект з'явився 15 березня* (Дзеркало тижня, 01.04.2017). Отож, інноваційна лексема *дедлайн* ще не ввійшла до складу відомих вітчизняних слівників, однак уже має широку сферу поширення.

У публікаціях про суспільно-політичні події функціонує іменник *spoter* (англ. *spotter*), який проник у мову ЗМІ з військової термінології. У перекладі з англійської він означає: «коректувальник, спостерігач» (155, с. 774). Від цього слова утворено нове поняття *спотинг*, що трактуємо як «вид захоплення, яке полягає в спостереженні за літаками та веденні їхнього обліку», відповідно *spoter* – «людина, яка цікавиться спотингом». Нерідко при введенні в текст нового слова автор відразу пояснює його значення, даючи розгорнутий коментар. У публікації про *спотинг* журналіст пояснює читачам про новий вид захоплення людей, напр.: *«Мрія» завжди викликає підвищений інтерес зі сторони українських і міжнародних **спотерів**. Авіаційний **спотинг** – це вид хобі, який включає у себе спостереження за польотами літаків, їхній реєстр та фотографування* (День, 13.11.2015).

Як зазначає Н. О. Попова, одним із найбільш універсальних способів словотворення в українській та англійській мовах є словоскладання, особливо продуктивним воно є при творенні іменників. Слово- та основоскладання як частотний спосіб словотвору представлено двома структурними типами: 1) основа іменника + основа іменника; 2) основа прикметника + основа іменника (Попова, 2004: 53). Поряд із зазначеними словотвірними типами, спостерігаємо вживання складних слів, які є запозиченнями, утворених за словотвірним зразком «іменник+дієслово».

У різноманітній тематиці публікацій українського мас медійного простору засвідчено активне використання запозиченої лексики *флешмоб*, утвореної від англійських слів *flash* «спалах, мить» (Мюллер, 2013: 344) та *mob* «натовп, збіговисько», тобто за словотвірним зразком «іменник + іменник». Тлумачимо англіцизм *флешмоб* як «заздалегідь спланована акція, під час якої несподівано з'являються люди, аби провести невеликий за часом мітинг». Новотвір англійського походження функціонує в тематичних групах «Суспільно-політичні події», «Воєнно-військова сфера», «Економічні процеси», «Спорт», «Культура й дозвілля» тощо, напр.: *Насамкінець учасники акції провели флеш-моб: символічні платіжки спалювали, аби донести до влади, що ціна на комунальні послуги має бути економічно обґрунтованою* (Вечірня Полтава, 7.10.2016); *Не хоче принципово додивлятися страшенький спектакль імені себе – отримайте в голову повний хорорський флешмоб* (Дзеркало тижня, 14.11.2014).

Нерідко при запозиченні англіцизмів автори демонструють варіативність написання інновацій. Про невпорядкованість особливостей графічної, фонетичної, граматичної чи семантичної адаптації запозичених слів зазначає й Т. М. Рудакова (Рудакова, 2011: 173). Тенденція до неусталеності в написанні запозичених слів простежуємо й нині. Доволі часто те саме видання демонструє написання запозичення в різних варіантах. У текстах різноманітних тематичних груп англіцизм *флешмоб* уживають паралельно з варіантом *флеш-моб*, напр.: *Що заважає нам створити недільний флеш-моб в обласних і районних центрах під гаслом «У мене синьо-жовта душа»? (Урядовий кур'єр, 21.03.2015); З іншого боку, цей флешмоб і почався саме тому, що з'ясувалося: в Україні багато лікарів, які не використовують препарати із недоведеною ефективністю* (Урядовий кур'єр, 10.12.2016).

Різні варіанти написання має ще один англіцизм: *боді-арт* / *бодіарт*. Лексема *боді-арт* складається з двох твірних основ англійського походження: *body*, тобто «тіло; тулуб» (Мюллер, 2013: 112) та *art* – «мистецтво» (Мюллер, 2013: 62).

Англiцизм утворено за словотвiрним зразком «iменник + iменник»; трактуємо його як «мистецтво розпису по тiлу», напр.: *Разом iз епатажами Ларiонова i Бурлюка цi спроби стали протоформами бодi-арту* (Український тиждень, 19.01.2017); *Кожен найменший мешканець отримав патріотичний бодiарт* (Галичина, 31.10.2016).

Для номiнацiї процесу розпису по тiлу з'явився новий англiцизм-комполит – *бодiпейтинг*. Новозаполитченнi мiстить у своєму складi двi твiрнi основи: *бодi* (значеннi – див. вище) та *пейтинг* (*painting* – «живопис; розпис, картина; забарвлення; малярство» (Мюллер, 2013: 598)). Англiйське заполитченнi *бодiпейтинг* перебуває в синонiмiчному зв'язку з iнновацiйною лексемою *бодi-арт*, але, порiвняно з останнiм, є рiдкоживаним у мовi сучасної перiодики, адже перебуває на етапi входження до лексикону української мови, напр.: *Науково-мистецька акцiя покликана об'єднати людей iз прiзвищем гончарського походження, i аукцiон сучасної художньої керамiки, i конкурс гончарського бодiпейтингу* (Вечiрня Полтава, 28.06.2016).

Новотвiр-комполит *бодi-арт-шоу* близький за написанням до англiцизму *бодi-арт*, але має iнше значеннi. У його основi лежать iменники: *бодi* (з англ. – «тiло»), *арт* (з англ. – «мистецтво»), *шоу* (з англ. – «показ», «дiйство»), тому тлумачимо як «розважальний захiд, у якому вiдбувається розпис по тiлу», напр.: *А ще на глядачiв чекає виставка картин вiдомої одеської художницi Злати Гончарової, яка супроводжуватиметься бодi-арт-шоу, фотовиставка Юрiя Бойка та багато iнших цiкавинок* (Чорноморські новини, 23.05.2015).

У текстах українських мас медiа натрапляємо на заполитченнi, якi є професiоналiзмами. Зазвичай їх використовують у текстах, у яких iдеться про роботу представникiв ЗМI. Вони утворенi на основi конструкцiї «iменник + iменник»: *фактчекiнг, ньюз-рум, контент-фактори* тощо.

Слово *фактчекiнг* утворено вiд iменникiв англiйського походження *fact* – «факт», та *checking* – «контроль, перевiрка». Новотвiр-заполитченнi трактуємо як «перевiрка викладених у

статті фактів на достовірність», напр.: *Саме в розрахунку на нього працюють автори «вкидів», прекрасно знаючи про відсутність фактчекінгу (перевірки фактів) в українських редакціях* (Урядовий кур'єр, 29.01.2015); *Фактчекінг – одна з найцікавіших проблем сучасного світу* (Український тиждень, 01.12.2016).

До професійної лексики журналістів належить складне слово *нюз-рум*, що має дві твірні основи *нюз* і *рум*. У перекладі з англійської мови вони мають значення – «новини» і «кімната». Тракуємо інновацію-запозичення з таким значенням: «приміщення, у якому працівники ЗМІ збирають та обробляють інформацію», напр.: *У нюз-румі працюють редактори, які безпосередньо творять новини каналу* (День, 6.10.2016).

Новим для українського лексикону є складне слово *контент-фекторі*, утворене від двох повноцінних слів, запозичених з англійської мови: *content* – «зміст, суть» (Мюллер, 2013: 199), та *factory* – «завод, фабрика» (Мюллер, 2013: 324). Уважаємо, що значення англіцизму-комполиту *контент-фекторі* можна витлумачити як «організація, яка займається інформаційним наповненням медіа-ринку», напр.: *Головне, що ми пропонували, – створити російську новинну агенцію, контент-фекторі, яка випускала б специфічні типи передач* (Український тиждень, 2.10.2015).

На основі конструкції «іменник + іменник» утворено композит *боді-камера*. Одна частина лексеми є запозиченням з англійської мови – *боді* (тіло), інша – *камера* (пристрій для зйомки відео) – належить до загальноновживаної лексики. Складне слово *боді-камера* позначає пристрій відеоспостереження, розташованого на тілі людини, напр.: *На відео з боді-камери поліцейського не видно, як він ризикував, стоячи на підвіконні балкона п'ятого поверху* (Український тиждень, 07.10.2016).

Продуктом словотвірної конструкції «прикметник + іменник» є мовна інновація *диджитал-художник*. Перша його частина *діджітал* – запозичення з англійської мови *digital* – «цифровий» (Мюллер, 2013: 255). Друга частина складного слова *художник* є

загальноновживаним словом українського лексикону. Новотвір *діджітал-художник* трактуємо як «художник у галузі цифрових технологій», напр.: *Справді, Степан – діджітал-художник, він створює таку собі альтернативну реальність* (Дзеркало тижня, 26.11.2016).

Запозичення *хенд-мейд* утворене від англійських слів *hand* («рука» (Мюллер, 2013: 398)) і *made*, слово, яке в словнику визначають як прикметник та подають значення «виготовлений» (Мюллер, 2013: 516). Складне слово спродуковане на основі конструкції «іменник + прикметник». Запозичення *хендмейд* витлумачуємо як «рукоділья; речі, виготовлені власноруч». У публіцистичних текстах лексему вживають по-різному: або разом, або через дефіс, напр.: *Пенсіонерки Жанна Дубчак і Галина Гоменюк розпочали чудову традицію: маючи досвід і навички, проводять майстер-класи із хендмейду* (ЧН, 24.11.2016); *Останнім часом зростає популярність на хенд-мейд – ручну роботу* (Час Київщини, 21.06.2016).

Складне слово *хендмейд* широко функціонує в українському лексиконі. Одиниця має словотвірну активність, адже за її допомогою продукують нові складні деривати: *хендмейд-засіб* (виріб, виготовлений руками), *хендмейд-плакат* (плакат, виготовлений власноруч), *хендмейд-майданчик* (майданчик, де представлені вироби, виготовлені руками), напр.: *Хтось натуральну косметику обирає із сертифікованих фабричних виробників, а хтось зупиняється на хендмейд-засобах* (Галичина, 04.02.2016); *Приміщення актовій зали, де відбувалися урочистості, було прикрашене квітами, повітряними кульками, хендмейд-плакатами* (Вісник Переяславщини, 05.07.2016); *Ми прагнемо розширити творчі й технічні кордони нашого дійства, тому зібрані кошти плануємо витратити на організацію хендмейд-майданчика* (Урядовий кур'єр, 18.04.2016).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проаналізований мовний матеріал дає підстави стверджувати, що в мові друкованих ЗМІ лексико-семантична система й надалі продовжує розвиватися в руслі тенденції інтернаціоналізації, або глобалізації, що засвідчує активне

запозичення іншомовної лексики, зокрема в мову преси активно проникають англіцизми, що позначають сучасні реалії, пов'язані з наукою й технікою, суспільно-політичними процесами та ін. Тенденція до глобалізації відображена в активізації інтернаціональних афіксів, які задіяні в продукуванні нових слів як із запозиченими, так із питомими основами.

Використання в мові ЗМІ запозичень з англійської мови спричинене різними позамовними чинниками: міжмовне контактування, розвиток інформаційних технологій та поява всесвітньої комп'ютерної мережі, глобальні зміни в розвитку країни та ін.

Перспективними напрямками подальшого дослідження є аналіз англійських запозичень у публіцистичному стилі та їхня асиміляція на лексико-семантичному і стилістичному рівнях.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Архипенко Л. М. Іншомовні лексичні запозичення в українській мові : етапи і ступені адаптації (на матеріалі англіцизмів у пресі кінця XX – початку XXI ст.) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Харків, 2005. 314 с.
2. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 416 с.
3. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : Монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.
4. Мазурик Д. В. Інноваційні процеси в лексиці сучасної української літературної мови (90-і роки XX ст.) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : . 10.02.01. Львів, 2002. 21 с.
5. Мюллер В. К. Полный англо-русский русско-английский словарь. 300 000 слов и выражений. Москва : Эксмо, 2013. 1328 с.
6. Непийвода Н. Ф. Мова української наукової технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект) : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01. Київ, 1997. 421 с.

7. Попова Н. О. Структурно-семантичні особливості новітніх лексичних запозичень з англійської в українську мову (90-і рр. XX ст. – початок XXI ст.) [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Харків, 2004. 196 с.

8. Рудакова Т. М. Принципи засвоєння неозапозичень в українській літературній мові : орфографічна адаптація. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки*. 2013. Книга 1. С. 129–135.

9. Стишов О. А. Українська лексика кінця XX століття (на матеріалі мови засобів масової інформації) : Монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2003. 388 с.

10. Струганець Л. В. Динаміка лексичних норм української літературної мови XX століття. Тернопіль : АСТОН, 2002. 349 с.

11. Фурса В. М. Семантико-граматичне та словотвірне освоєння невідмінюваних імен. Київ : Ін-т української мови НАН України, 2005. 252 с.

12. Шаповалова Г. В. Інноваційні процеси в сучасному медіатексті (функціонально-лінгвістичні аспекти) [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Львів, 2003. 204 с.

REFERENCES

1. Arkhypenko, L. M. (2005). *Inshomovni leksychni zapozychennia v ukrainskii movi : etapy i stupeni adaptatsii (na materiali anhlitsyzmiv u presi kintsia XX – pochatku XXI st.)* [Foreign lexical borrowings in the Ukrainian language: stages and stages of adaptation (based on the material of Anglicisms in the press of the late XX – early XXI century)]. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

2. Bodyk, O. P., Rudakova, T. M. (2011). *Suchasna ukrayins'ka literaturna mova. Leksykologhiya. Frazeologhiya. Leksykohrafiya* [Contemporary Ukrainian Literary Language. Lexicology. Phraseology. Lexicography]. Kyiv : Tsentr uchbovoyi literatury [in Ukrainian].

3. Klymenko, N. F., Karpilovs'ka, Ye. A., Kyslyuk, L. P. (2008). *Dynamichni protsesy v suchasnomu ukrayins'komu leksykoni* [Dynamic processes in modern Ukrainian vocabulary]. Kyiv : Vydavnychyy dim Dmytra Buraho [in Ukrainian].

4. Mazuryk, D. V. (2002). Innovatsiyni protsesy v leksytsi suchasnoyi ukrayins'koyi literaturnoyi movy (90-i roky XX st.) [Innovative processes in the vocabulary of contemporary Ukrainian literary language (90s of the twentieth century)]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. L'viv [in Ukrainian].

5. Myuller, V. K. (2013). *Polnyy anglo-russkiy russko-angliyskiy slovar'. 300 000 slov i vyrazheniy [Complete English-Russian Russian-English dictionary. 300 000 words and expressions]*. Moskva : Eksmo [in Russian].

6. Nepyivoda, N. F. (1997). Mova ukrainskoi naukovoï tekhnichnoi literatury (funktsionalno-stylistychnyi aspekt) [The language of Ukrainian scientific and technical literature (functional-stylistic aspect)]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

7. Popova, N. O. (2004). Strukturno-semantychni osoblyvosti novitnikh leksychnykh zapozychen' z anhliys'koyi v ukrayins'ku movu (90-i rr. XX st. – pochatok XXI st.) [Structural-semantic features of the newest lexical borrowings from English into Ukrainian (90-ies of the XX century – the beginning of the XXI century)]. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

8. Rudakova, T. M. (2013). Pryntsypy zasvoyennya neozapozychen' v ukrayins'kiy literaturniy movi : orfohrafichna adaptatsiya [Principles of assimilating neo-borrowings in the Ukrainian literary language: spelling adaptation]. *Naukovi zapysky NDU im. M. Hoholya. Filolohichni nauky – Scientific notes of NDU them. M. Gogol. Philological Sciences.1*. 129–135 [in Ukrainian].

9. Styshov, O. A. (2003). *Ukrayins'ka leksyka kintsya XX stolittya (na materialy movy zasobiv masovoyi informatsiyi) [Ukrainian vocabulary of the end of XX century (based on the language of the media)]*. Kyiv : Vyd. tsentr KNLU [in Ukrainian].

10. Struhanets', L. V. (2002). *Dynamika leksychnykh norm ukrayins'koyi literaturnoyi movy XX stolittya [Dynamics of lexical norms of the Ukrainian literary language of the twentieth century]*. Ternopil' : ASTON [in Ukrainian].

11. Fursa, V. M. (2005). *Semantyko-hramatychnye ta slovotvirne osvoyennya nevidminyuvanykh imen [Semantic-grammatical and word-formation mastering of non-removable names]*. Kyiv : In-t ukrayins'koyi movy NAN Ukrayiny [in Ukrainian].

12. Shapovalova, H. V. (2003). Innovatsiyni protsesy v suchasnomu mediateksti (funktsional'no-linhvistychni aspekty) [Innovative processes in modern media text (functional and linguistic aspects)]. *Candidate's thesis*. L'viv [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті розглядається функціонування в сучасному медіатексті англіцизмів, які на початку ХХІ століття значно активізувалися, чому сприяють українсько-англійські мовні контакти в різних сферах діяльності: в економіці, у суспільно-політичній сфері, у засобах зв'язку, у побуті, культурі, політиці тощо.

З'ясовано, що серед мовних причин входження іношомовної лексики в українську мову є поповнення словникового складу української мови, розширення засобів номінації, усунення багатозначності питомого слова, вищий ступінь термінологічної визначеності запозичуваної лексеми; потреба в нових одиницях номінації, необхідність розмежування понять певної терміносфери, тенденції до номінації цілісного поняття одним словом та соціально-психологічні причини. Визначено, що поповненню української мови запозиченнями сприяє і процес універсалізації та інтернаціоналізації словникового складу. Ці мовні тенденції виявлені через використання коротких та економних з погляду мовленнєвих зусиль форм.

Досліджено, що англійські слова та словосполучення привертають увагу читача, а їхнє функціонування в тексті виконує конкретні цілі. Основна функція англіцизмів – номінативна, коли запозичена лексика називає слова, які не мають відповідників в українській мові. Рідше англіцизми називають вже існуючі поняття. Функціонування в мові англіцизмів виявляє активні динамічні процеси в сучасному українському лексиконі.

При запозиченні англійських слів автори часто демонструють варіативність написання інновацій. Тому нині існує невпорядкованість особливостей графічної, фонетичної, граматичної чи семантичної адаптації запозичених слів. Доволі часто те саме друковане видання демонструє написання запозичення в різних варіантах.

У розвідці проаналізовано, що одним із найбільш універсальних способів словотворення в українській та англійській мовах є словоскладання, особливо продуктивним воно є при творенні іменників. Творення цих слів представлено такими структурними типами: 1) іменник + іменник; 2) прикметник + іменник; 3) «іменник+дієслово».

Зроблено висновки, що в мові друкованих ЗМІ лексико-семантична система продовжує розвиватися в руслі тенденції інтернаціоналізації, або глобалізації, засвідчена активним запозиченням іноземної лексики, зокрема англіцизмів, що позначають сучасні реалії, пов'язані з наукою й технікою, суспільно-політичними процесами та ін.

Ключові слова: запозичена лексика, англіцизми, медіатекст, інтернаціоналізація, глобалізація, ХХІ століття, мовні та позамовні чинники.

АНОТАЦІЯ

В статье рассматривается функционирование в современном медиатексте англицизмов, которые в начале ХХІ века значительно активизировались, чему способствуют украинско-английские языковые контакты в различных сферах деятельности: в экономике, в общественно-политической сфере, в средствах связи, в быту, культуре, политике и т. п.

Сделаны выводы, что в языке печатных СМИ лексико-семантическая система продолжает развиваться в русле тенденции интернационализации, или глобализации, заверенная активным заимствованием иноязычной лексики, в частности англицизмов, обозначающие современные реалии, связанные с наукой и техникой, общественно политическими процессами и др.

Ключевые слова: заимствованная лексика, англицизмы, медиатекст, интернационализация, глобализация, ХХІ век, языковые и внеязыковые факторы.